

Asia: VN/4507/2021

Lausuntopyyntö työryhmän luonnoksesta maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaksi (MISU)

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko ehdotettu maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toimenpidekokonaisuus tasapainoinen, vaikuttava ja toteuttamiskelpoinen?

Marinin hallitusohjelman hengen mukaisesti maankäyttösuunnitelmassa tulisi huomioida tavoite: Suomen hiilikädenjäljen globaalisti tulisi olla mahdollisimman suuri, kun taas kansallisen hiilijalanjäljen mahdollisimman pieni

- Suomen talouden ja hyvinvoinnin näkökulmasta on tärkeää, että maankäyttöpäätökset mahdollistavat monipuolisesti alueellisten ratkaisujen syntymisen. Alueellisista ratkaisuksista kohti kansallisia ratkaisuja ja edelleen kohti vientiratkaisuja / laajempia maiden rajat ylittäviä ratkaisuja.
- Kansallisen biotalousstrategian mukaan tavoitteena on tuplata biotalouden tuoma arvon lisä ja kasvattaa sen osuutta koko kansantalouden arvon lisästä 25%:iin vuoteen 2035 mennessä. Maankäyttösuunnitelman olisi tärkeää tukea tätä kansallista tavoitetta ja mahdollistaa se. Tällöin arviointiin on otettava mukaan koko arvoketjuanalyysi – miten maankäyttö tukee esim. vihreän siirtymän tuotteiden tuotantoa ja jalostusta ja samalla mahdollistaa loppukäyttökohteissa niin Suomessa kuin ulkomailla esim. fossiilisten tuotteiden käytön korvaamisen.
- Luonnon monimuotoisuus ja biodiversiteetti tulevat turvata maankäytön suunnittelussa.
- Maankäytön suunnittelu on keskeinen osa kansallista resilienssi-suunnittelua ja varautumista. Kansallisen huoltovarmuuden turvaaminen kriittisissä tuotteissa on oltava maankäytön suunnittelussa huomioituna entistä tarkemmin.
- BF:n rooliin ei kuulu alkutuotannon tukeminen, mutta vientipotentialiset innovaatiot, joilla mahdollistetaan esim. kiertotalous ja korkeamman arvonlisän tuottaminen, kuuluvat.
- Toimenpiteiden vaikuttavuuden, toteutuskelpoisuuden ja tasapainoisuuden kokonaisarvio on, että EU säätelee, Suomen julkinen sektori toteuttaa EU:ta ja hallitusohjelmaa ja toimenpiteiden

kustannusvaikutukset on pääosin määrittelemättä. Julkisen sektorin, teollisuuden, maa- ja metsätalouden sekä rakennetun ympäristön roolit ja vastuut on kuvattu niukasti.

- Suomen biotalousstrategian arvonlisän kasvattamisen tavoite on keskeinen. Biomassaa tulisi kasvattaa metsien lisäksi lisää mm. turve-, kosteikko ja joutomailla hiilen sitomiseksi paremmin.
- Pitkäikäiset biomassaan perustuvat tuotteet hiilivarastoina ja substituutiovaikutusten seurauksena viennin kautta saavutettava hiilikädenjälki ovat globaalin vaikuttavuuden kannalta merkittäviä.
- Metsien merkitys on erittäin suuri. Haasteena on tasapainoinen metsien käyttö Suomelle keskeisen vientiteollisuuden uusiutuvana raaka-ainearastona, hiilinieluna, luonnon monimuotoisuuden lisääjänä, suojelualueina, virkistysalueina ja matkailutulojen tuojana.
- Biomassaa ei tulisi polttaa energiaksi. Venäjän fossiilienergiasta luopumisen ja puuntuonnin loppuminen ei saa lisätä vihreän siirtymän vastaista turve- ja puupohjaista energiantuotantoa. Huoltovarmuusratkaisut on hoidettava kestävästi.
- Ruuantuotannon alueella Suomi on panostanut uusiin innovatiivisiin proteiineihin, elintarvikesivuvirtojen kiertotalouteen ja ruokahävikkiä vähentäviin elintarvikepakkausratkaisuihin.
- Toimenpiteitä oli runsaasti ja yksittäisten toimenpiteiden vaikuttavuus on verrattain vähäinen. Toimenpiteiden kustannusvaikutukset puuttuvat. Olisi kiinnostava tunnusluku tietää kokonaisuutena kuinka paljon esimerkiksi tavoitteena oleva 3 miljoonan ekvivalenttitonnin nettopäästövähennys Suomelle tulee nettomaksamaan. Ja miten se jakautuu julkisen sektorin, veronmaksajien ja yksityisen sektorin välille.

Outi Suomi

Head of Bio & Circular Finland

outi.suomi@businessfinland.fi

Ilmari Absetz

Ecosystem Lead

ilmari.absetz@businessfinland.fi

Jarmo Heinonen

Senior Director, Innovation Ecosystems, Industries

jarmo.e.heinonen@businessfinland.fi

Teija Lahti-Nuuttila

Executive Director, Network Services

teija.lahti-nuuttila@businessfinland.fi

Business Finland

2. Toimeenpanon näkökulmasta maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa hyväksyttävyyys ja oikeudenmukaisuus ovat tärkeitä. Arvioi niiden toteutumista suunnitelmassa.

-

3. Muuta huomioitavaa suunnitelmaluonnoksesta.

-

Lahti-Nuuttila Teija
Innovaatorahoituskeskus Business Finland

Mustonen Maria
Business Finland Oy - Network Services